

پنجشنبه 9 اردیبهشت 1395 - 20 رجب 1437 - 28 آوریل 2016

روزنامه حبل المتین به مدیریت سید حسن کاشانی در تهران انتشار یافت.

* 9 اردیبهشت در گذر تاریخ

* روزنامه حبل المتین به مدیریت سید حسن کاشانی در تهران انتشار یافت. (1286 ش)
اشاره:

روزنامه مزبور قبلاً در کلکته به مدیریت مؤید الاسلام از مریدان سید جمال الدین اسدآبادی انتشار می یافت.

* به دنبال برکناری مشیرالسلطنه محمدعلی شاه عمّ خود کامران میرزا
نائب السلطنه را صدراعظم و وزیر جنگ نمود. (1288 ش)

* ورود سپاهیان روس به تبریز پس از قیام مردم در جریان مشروطه (1288 ش)
اشاره:

پس از واقعه به توپ بستن مجلس شورای ملی با حمایت و هدایت روس‌ها و کشته و متواری شدن نمایندگان مجلس و جمعی از خطباء و روزنامه نگاران، محمدعلی شاه با این خیال خام که پایه‌های دولت استبدادی او تثبیت شده، با تلگراف به شهرهای مختلف و اعلام خبر پیروزی، همگان را به پیروی از حکومت دعوت کرد.

لیکن با وجود فضای رعب و ترس فراگیر در کشور، شهر تبریز مردانه ایستاد. مردم تبریز که به خوبی با خوی متکبرانه محمدعلی شاه در دوران ولیعهدی و اقامت وی در تبریز آشنا بودند، به مقابله برخاسته و میان نیروهای دولتی و آزادی خواهان، درگیری پدید آمد و آزادی خواهان شهر را به تصرف خود درآورده و عین الدوله، حاکم شهر را به عقب راندند.

در این حال نیروهای دولتی، تبریز را به محاصره درآوردند و مانع رسیدن آذوقه به شهر شدند. قحطی شدیدی شهر را فرا گرفت به طوری که مردم شهر برای نجات از مرگ، از برگ درختان و علف‌های بیابان استفاده می کردند و بسیاری نیز بر اثر شدت گرسنگی جان دادند.

با همه اینها، مقاومت مردم و مجاهدان آذربایجان به رهبری ستارخان و باقرخان، ماه‌ها ادامه یافت تا اینکه قرار بر این شد تا نمایندگان دولت‌های روسیه و انگلستان، به ظاهر برای حفظ جان اتباع خود در تبریز وارد این شهر شوند.

از این رو سپاهیان روس در 9 اردیبهشت 1288 وارد این شهر شده و تا هنگام انقلاب کبیر روسیه تا هشت سال بعد در تبریز باقی ماندند. البته نباید از ذهن دور داشت که صدور فرمان مشروطیت با کوشش و از خودگذشتگی مردم و علماء تهران صورت گرفت، ولی تثبیت آن مرهون فداکاری و قیام دلیرانه مردم تبریز و برجسته ترین رهبران آن، ستارخان و باقرخان بود.

* وفات حجة الاسلام

سید محمد کاظم یزدی از فقهای متبحر و از مراجع تقلید بزرگ (1298 ش)
اشاره:

حجة الاسلام سید محمد کاظم یزدی از فقهای متبحر و از مراجع تقلید بزرگ و سرآمد فقهای عصر و صاحب کتاب معتبر «عروة الوثقی» در نجف اشرف دار فانی را وداع گفت. در نجف و کربلا و تمام شهرهای ایران سه روز تعطیل عمومی شد و مردم به عزاداری پرداختند.

* بلدیة جدیدالتأسیس تهران برای اولین بار چند خیابان تهران را با چراغ الکتریکی روشن ساخت. (1300 ش)
اشاره:

خیابانهای که مطابق اسلوب جدید سیم کشی و روشن شدند عبارتند از: ناصریه، علاء الدوله، باب همایون، چراغ گاز، اسلامبول و چند خیابان دیگر.

* دکتر قاسم غنی وزیر فرهنگ از سمت خود
کناره گیری کرد. (1323 ش)

* افتتاح آرامگاه نوبنیاد

«ابوعلی سینا» در همدان
با حضور خاورشناسان (1337 ش)

اشاره:

مقبره جدید شیخ الرئیس ابوعلی سینا، مقارن جشن هزاره تولد آن دانشمند شهیر مسلمان ساخته شد و با حضور اندیشمندان، دانش دوستان و مستشرقین، در همدان و در زمینی به مساحت بیش از 3000 متر افتتاح گردید.

دوازده ستونی که بر فراز آرامگاه ابن سینانصب شده است، به نشانه احاطه آن علامه دهر به 12 رشته علمی از قبیل: طب، نجوم، ریاضیات، فلسفه، منطق، ادبیات، متافیزیک، عرفان و... ده ستون جلوی مزار به مثابه گذشت ده قرن از زمان حیات آن دانشمند فرزانه و مسلمان، به کار رفته است همچنین در کنار قبر وی، موزه‌ای مربوط به آن شخصیت فرزانه واقع شده است که همه روزه مورد بازدید علاقمندان و دوستداران علم و دانش قرار می‌گیرد.

* شاهزاده حسن ولیعهد اردن به تهران آمد. (1349 ش)

* صدام حسین نائب

رئیس جمهوری عراق در

رأس هیئت‌ی وارد تهران شد (1354 ش)

* امام خمینی در پیامی به مناسبت نزدیکی اربعین شهدای یزد و دیگر شهرها، مردم را به ادامه مبارزه علیه رژیم شاه تا برچیده شدن بساط ارتجاعی شاهنشاهی و برپا کردن حکومت عدالت گستر دعوت کرد. (1357 ش)

* روز بسیج کارگری به مناسبت شهادت «محمدجواد تندگویان» وزیر نفت دولت شهید رجائی (1375 ش)

* درگذشت دکتر «ذبیح الله صفا» محقق، مترجم، ادیب و شاعر معاصر (1378 ش)

اشاره:

دکتر ذبیح الله صفاهمیرزادی در سال 1290 ش در شهمیرزاد سمنان به دنیا آمد. تحصیلات ابتدائی متوسطه رادر همان جا و بابل گذراند.

سپس به تهران آمد و تحصیلات خود را تا درجه دکترای ادبیات ادامه داد و به استادی دانشگاه رسید. دکتر صفا در طول عمر فرهنگی خود سمت‌ها و پست‌های حساسی تصدی کرد و از این راه خدمات فرهنگی و اجتماعی بسیاری به یادگار گذاشت. وی همچنین از سال 1312، همکاری خویش را با بسیاری از مجلات فرهنگی کشور آغاز کرد و حاصل این همکاری، نگارش ده‌ها مقاله تحقیقی در موضوعات ادبی، تاریخی و فلسفی بوده است استاد صفا از استادانی است که تحقیقات سودمندی در زمینه‌های تاریخ و فرهنگ و ادبیات فارسی انجام داده که تاریخ ادبیات ایران در 5 جلد، تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، حماسه سرائی در ایران، گنج سخن در 3 جلد و مذاهب تشیع در ایران از آن جمله‌اند. استاد صفا در سال 1354 ش در شهر لوبک آلمان ساکن شد و به تحقیق و نگارش خود ادامه داد. سرانجام این ادیب برجسته در سال 78 ش در 88 سالگی در لوبک آلمان درگذشت و در همان شهر به خاک سپرده شد.

* 20 رجب

در گذر تاریخ

* نبرد «یرموک»

بین مجاهدان مسلمان

و سپاه روم (13 ق)

اشاره:

در این جنگ، رومیان سپاه عظیمی را فراهم کرده و در مقابل مسلمانان قرار داده بودند. سرانجام با جان‌فشانی سربازان اسلام، این جنگ به سود مسلمانان خاتمه یافت و بیش از ده هزار نفر از رومیان به هلاکت رسیدند و حدود سه هزار نفر از مسلمانان شهید شدند.

نقل می‌کنند ابوسفیان در این جنگ شرکت کرده بود و وقتی که رومیان غلبه می‌کردند می‌گفت آفرین بر «بنی الاصر» یعنی رومیان.

* انتخاب شهر قزوین به جای تبریز به عنوان پایتخت ایران (952 ق)

اشاره:

شاه اسماعیل در طول سلطنت خود گهگاهی از قزوین دیدار می‌کرد و مدتی را در این شهر به سر می‌برد. در زمان حکومت شاه اسماعیل و پس از او (شاه طهماسب)، عثمانیها و ازبکان بطور مکرر از ناحیه شمال غرب به ایران حمله

میکردند و قتل و غارت ایشان گاهی به شهر تبریز هم می رسید.
این درگیری‌ها به همراه وجود تنش‌های اجتماعی ناشی از دو دستگی (حیدری‌ها و نعمتی‌ها) در تبریز موجب شد که شاه طهماسب برای انتقال پایتخت اقدام کند. پایتخت جدید می بایست در جایی باشد که در صورت هرگونه حمله غافلگیرانه‌ای از سوی نیروهای عثمانی و ازبکان ، هیچ‌گاه چون تبریز مورد تهدید قرار نگیرد و در عین حال نیز از میدان‌های نبرد در شرق و غرب فاصله زیادی نداشته باشد.

بنابراین انتخاب قزوین با توجه به موقعیت استراتژیک آن ، انتخابی منطقی به شمار می‌رفته است.
قزوین با توجه به موقعیت ویژه جغرافیائی از دوران ساسانیان به عنوان یکی از پایگاه‌های مهم در برابر منطقه کوهستانی شمال ایران به شمار می آمد. با روی کار آمدن دولت سلجوقی ، قزوین از رشد قابل توجهی برخوردار شد، به طوری که تا قبل از دولت صفوی ، چنین رونقی نداشته است.

* 28 آوریل

در گذر تاریخ

* تولد "یوهان گوتنبرگ" دانشمند آلمانی و مخترع ماشین چاپ (1400م)

* اعدام "بنیتو موسولینی" دیکتاتور فاشیست توسط میهن‌پرستان ایتالیا (1945م)

* مداخله نظامی آمریکا در کشور دومینیکن واقع در آمریکای مرکزی (1965م)

* صدور دستور عقب‌نشینی کامل نیروهای آمریکا از ویتنام (1975م)